

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

XXIX. Prophetia Zachariae,

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

Zach. 6. 13. eo Zacharias : *Et ipse portabit gloriam.* Pacem autem Templo suo dum hic apud Aggæum promittit Christus, antiquum obtinet, quem jam sexcentis Prophetarum testimoniis pacis principem & auctorem esse didicimus. Igitur inter venientis Messie præsignificationes hanc quoque retulit vetustus Ebraeorum Magister R. Akiba, ut in memorato jam à nobis toties postremo capite libri Sanhedrin proditum est.

Agg. 1. 22, & 169. Ea quam dedimus superioris Aggæi prædictionis expositio, viam munit ad eorum intelligentiam, in quibus ipsius Prophetia concluditur. Illic Zorobabeli nuntiare jubetur Aggæus, futurum ut cælum & terram Deus commoveat, regna subvertat, exercitus deleat : *In die illa, dicit Dominus exercituum, assumam te, Zorobabel fili Salathiel, serve meus, dicit Dominus ; & ponam te quasi signaculum, quia te elegi, dicit Dominus exercituum.* Commotio illa cæli & terræ, ea est quam adventante Messia gentibus desiderato eventuram hoc ipso capite supra dixit. Regnorum subversionem eam intel-

1. Cor. 10. 4. Mich. 5. 10. Zach. 9. 10. Joli. 6. 47. liget, quæ fit per *Arma militiæ, non carnalia, sed potentia Deo ad destructionem munitum.* Sic Michæas quinto capite, quo Messie mysteria pandi docui : *Et erit in die illa, dicit Dominus, auferam equos tuos de medio tui, & dispergam quadrigas tuas.* Sic Zacharias : *Et dispergam quadrigam ex Ephraim, & equum de Jerusalem, & dissipabitur arcus belli, & loquetur pacem gentibus.* Zorobabelis autem parentis nomine Christus filius intelligitor, uti apud Jeremiam & Ezechielem Davidis nomine affectum eum vidimus. Positurum se eum ait Deus sic tanquam signaculum : *Hunc enim pater signavit Deus, inquit Johannes de Christo Jesu.*

Prophetia Zachariæ, Zach. 2. 8, & 169. XXIX. Aggæo succedit Zacharias, qui creberrimas & ipse de Messia prædictiones edidit. Nos primam hanc depromemus è secundo capite : *Hæc dicit Dominus exercituum : Post gloriam misit me ad gentes, quæ spoliaverunt vos : qui enim tetigerit vos, tangit pupillam oculi mei : quia ecce ego levo manum meam super eos, & erunt præde his qui serviebant sibi, & cognoscetis quia Dominus exercituum misit me.* Lauda, & latare, filia Sion, quia ecce ego venio, & habitabo in medio tui, ait Dominus. Et applicabuntur gentes multe ad Dominum in die illa, & erunt mihi in populum, & habitabo in medio tui, & scies quia Dominus exercituum misit me ad te. Diligenti observatione digna sunt verba hæc ; nam & prædicunt Christi adventum, & ejus divinitatem manifesto prædicant. Notandum quippe est loqui Dominum ipsum, & hæc de se profari : *Et scies quia Dominus exercituum misit me.* Ergo Dominus à Domino missus, Deus à Deo, Filius à Patre, quo præclara Messie significatio continetur. Sic centesimo nono Psalmo : *Dixit Dominus Domino meo, Sede à dextris meis.* Porro similia de Christo nuntiantem

Psal. 109. 1. Soph. 3. 14, 15. Ezech. 17. 27. Zach. 3. 8, & 6. 12, 13. Sophoniam supra audivimus : *Lauda, filia Sion, jubila Israël, latare & exulta in omni corde, filia Jerusalem : rex Israël Dominus in medio tui.* Sic & de se Messias ipse apud Ezechielem : *Et erit tabernaculum meum in eis.*

Sequitur apud Zachariam memorabilis illa de Messia prædictio : *Ecce enim ego adducam servum meum Orientem. In die illa, dicit Dominus exercituum, vocabit vir amicum suum subter vitem, & subter ficum : quam subinde repetit : Hæc ait Dominus exercituum, dicens, Ecce vir Oriens nomen ejus, & subter eum orietur, & edificabit Templum Domino.* Qui apud Interpretem Vulgatum appellatur Oriens, & apud Græcos Interpretes ἀνατολή, ἀνατολή, βλαστῆρας, is Ebraice dicitur גרמון, hoc est, *Germen*, quo nomine passim Christus censetur, quemadmodum alibi à me dictum est. Nam *Germen Domini* dicitur Isaïæ, & *Virga de radice Jesse*, & *Virgultum*, & *Radix*, & *Germen justum* Jeremias, & *Germen nominatum* Ezechieli. Orientis quoque nomen agnoscitur in his verbis Balaami ad Christum pertinentibus : *Orietur stella ex Jacob :* & in illis septuagesimi primi Psalmi Christum quoque prænuntiantibus : *Orietur in diebus ejus justitia, & abundantia pacis :* & in istis Malachæ, quæ ad Christum quoque spectant : *Orietur vobis timentibus nomen meum sol justitiae :* & in his Zachariæ alterius apud Lucam : *Per viscera misericordiae Dei nostri visitavit nos Oriens ex alto.* Servi quoque nomen sæpe obtinet in libris Prophetarum, uti probavimus supra. Inde adeo Jonathan ben Uzziel *Germen*, his Zachariæ locis, interpretatus est *Messiam* : ita & R. Selomoh Jarchi, & Maimonides ; ita & in Hierosolymitani Thalmudis libro Beracoth. Pacem qua mundum beabit Messias iisdem pene verbis describit Michæas : *Et sedebit vir subter vitem suam, & subter ficum suam, & non erit qui deterreat.* Scio hæc à recentioribus Judæis, & à Cyrillo etiam, & Theodoro, & novissime à Grotio, ad Zorobabelem referri : verum obstat quod sequitur : *Et erit Sacerdos super solio suo ;* nec enim in Veteri lege jus erat Sacerdotibus sedendi in sella regia. Itaque reddunt Judæi : *Et erit Sacerdos ante solium ejus, ut הָיָה positum sit pro הָיָה, vel הָיָה. Præterea quod capite quarto de Templi instauratione per Zorobabelem administranda positum est, eorum simile quæ de Oriente sexto capite narratur, Judæorum favet opinioni. Sed tamen testimonio-*

Isa. 4. 1, & 11. 1. & 13. 2. Jer. 23. 5, & 33. 15. Ezech. 14. 29. Num. 14. 17. Psalm. 71. 7. Mal. 4. 1. Luc. 1. 78. Mich. 4. 4. Zach. 6. 13.

rum quæ attulimus consensio cum istis & germanitas, & priscorum Ebræorum interpretatio nostræ plane consona, quam persequi debeamus sententiam plane ostendunt. Nisi quis utramque sic conciliare velit, ut quæ à Zorobabele gesta sunt, ea Christi mysteriorum simulacra fuisse dicat.

Præclare vero conspirant Interpretes Judæi & Christiani in exponenda hac Zachariæ vaticinatione: *Exulta satis, filia Sion; jubila, filia Jerusalem: Ecce rex tuus veniet tibi iustus & salvator: ipse pauper & ascendens super asinam, & super pullum filium asinæ. Et disperdam quadrigam ex Ephraim, & equum de Jerusalem, & dissipabitur arcus belli, & loquetur pacem gentibus, & potestas ejus à mari usque ad mare, & à fluminibus usque ad fines terræ.* Ex Evangelistarum Matthæi & Johannis testimoniis manifestum est, pro certo habitum fuisse ipsorum atate, de Messia hæc Zachariam prædixisse. Nec aliter sane posteriores Judæi senserunt; sic enim habetur in libro Sanhedrin, undecimo capite; sic in Beresith utraque, Rabba & Ketana; sic in Baal Hatturim ad Exodi vicefimum tertium caput; sic & in Midrasch Coheleth; nec aliter Aben Ezra, & Saadias Gaon, & R. Rachmon, & R. Abrabaniel, & R. Moses ben Maimon in Epistola, qua Messia *vermeia* aliquot exposuit, eodemque pertinere duxit illud Isaïæ: *Et vidit curruum duorum equitum, ascensorem asini, & ascensorem cameli.* Omnium vero clarissime R. Selomoh, qui non solum hæc accommodat Messia, sed ne alteri quidem accommodari posse definit. Et tamen Judæi recentiores quidam, spreto majorum suorum suffragio, Eldram, alii Judam Machabæum hic notatum videre sibi visum sunt; alii vero, quos affectatur Grotius, Zorobabelem. Perperam omnes, nisi me prophetia ipsius verba fallunt & sententia. Nam quis illorum rex fuit? Zorobabel, inquit Grotius; hoc enim titulo decoratur à Jeremia, cum ait: *Suscitabo David germen justum, & regnabit rex, & sapiens erit:* & ab Ezechiele, cum ait: *Rex unus erit omnibus imperans:* & paulo post: *Et servus meus David rex super eos.* Nempe ponis *τὸ νεωτόθυρον ἀπὸ τοῦ ὑποδοχίου*, quod suo loco demonstravimus. Deinde quis Zorobabelem pauperem fuisse dicat, vel Eldram, vel Machabæum? Satellitio, pompaque regia caruit Zorobabel, inquit Grotius, proptereaque pauper dictus est. Itane vero? Julius Cæsar sine satellitio, regiaque pompa fuit, neque gestavit coronam, neque regis nomen sumpsit, ideoque pauper merito dici potuit? Præterea an asino vectus est? Sic est, inquit, præ modestia nempe & studio pacis. Quo auctore id affirmas? à nemine enim id proditum ad suam ulque ætatem fuisse scribit Theodoretus. Sic tibi videtur: mihi contra videtur fuisse indecorum, gentis suæ principem, regio sanguine prognatum, cuius potestas ex tua sententia ad fines terræ pertinebat, patriam suam hoc ornatu iniisse, arbitrari etiam absurdum. Miremur porro Grotii inconstantiam, qui alio loco ipsa hæc Judæ Machabæo applicanda esse docet. Nempe sic incertum ferri oportebat, qui nimis ingenio suo permittebat. Quanto verisimilius hæc Messia adscribimus, de quo Isaïas idem quibus Zacharias verbis: *Prope est iustus meus, egressus est salvator meus:* tum alibi: *Dicite filia Sion, ecce salvator tuus venit.* Eadem de se spondentem Christum vidimus apud Aggæum, quæ hic apud Zachariam: *Et subvertam solum regnorum, & conteram fortitudinem regni gentium, & subvertam quadrigam & ascensorem ejus:* item & apud Michæam: *Et erit in die illa, dicit Dominus, auferam equos tuos de medio tui, & dispergam quadrigas tuas.* Reliqua ex Psalmo septuagesimo primo repetita esse dicas, in quo hæc de Messia prædicantur: *Orietur in diebus ejus iustitia, & abundantia pacis, donec auferatur Luna, & dominabitur à mari usque ad mare, & à flumine usque ad terminos orbis terrarum.*

XXX. Messiam quoque, vel ipso Domino Jesu teste, postremus Prophetarum Malachias prænuñtiavit. Nam cum de Johanne Baptista præcurfore suo dixerit Jesus: *Hic est de quo scriptum est, Ecce ego mittam Angelum meum ante faciem tuam, qui preparabit viam tuam ante te:* se autem Messiam esse palam professus sit; sequitur haud dubie & hoc loco significatum à Malachia Messiam voluisse: *Ecce ego mitto Angelum meum, & preparabit viam ante faciem meam. Et statim veniet ad templum suum Dominator quem vos queritis, & Angelus Testamenti quem vos vultis. Et quis poterit cogitare diem adventus ejus, & quis stabit ad videndum eum? Angelus Testamenti sive Fœderis, Christus illic appellatur, quod à Deo, sic tanquam nuntius, & magni consilii Angelus, missus sit ad faciendum cum hominibus fœdus: unde de eo ait Dominus apud Isaïam: *Dedi te in fœdus populi:* & iterum apud Jeremiam: *Ecce dies venient, dicit Dominus, & seriam domui Israël & domui Juda fœdus novum:* & rursum apud Ezechielem: *Percutiam illis fœdus pacis, pactum sempiternum erit eis.* Ergo hic prædictum Messiam Malmonides ultro agnovit in *מלכות מלכות*, & alibi quoque: agnovit & R. David Kimchi. Nec Messiam solum, sed & ejus præcurforem hic agnovit Saadias Gaon in Libro fidei. Quod & his vetustiores Ebræos sensisse tradit Hierony-*

Zach. 9. 9, & seq.

Isa. 2. 7.

Jer. 23. 5. Ezech. 37. 24.

Theodor. in Zach. 9.

Grot. in Matth. 1. 22.

Isa. 51. 5. & 61. 11.

Agg. 2. 23.

Mich. 5. 10.

Prophetia Malachia 3. Matth. 11. 10. Marc. 1. 2. Luc. 1. 76. & 7. 27. Mal. 3. 1. & seq.

Isa. 42. 6. Jer. 31. 31. Ezech. 37. 26.

Hier. in Mal. 3. 1.